

Олег Ващенко

студент 3 курсу спеціальності 073 «Менеджмент»

Науковий керівник: **Марусей Т.В.**,

к.е.н., доцент кафедри інформаційних технологій,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛЯ ПІДТРИМКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Необхідність комп'ютерної підтримки прийняття рішень в економіці та бізнесі зумовлена дією низки об'єктивних причин, зокрема: збільшенням обсягів інформації, що надходить до органів управління і безпосередньо до керівників; ускладненням завдань, що розв'язуються щоденно і на перспективу; необхідністю обліку й урахування великої кількості взаємопов'язаних факторів і вимог, що швидко змінюються; необхідністю зняття невизначеності, пов'язаної з неможливістю кількісного вимірювання окремих чинників; збільшенням важливості наслідків рішень, що приймаються, тощо. Усім цим спричинений швидкий розвиток, широке застосування системи підтримки прийняття рішень (СППР; DSS) та зумовлені цілі й функції цих комп'ютеризованих систем.

До найважливіших цілей систем підтримки прийняття рішень належать:

1. Удосконалення рішень: СППР створюють умови за допомогою комп'ютеризованих можливостей розв'язувати більше проблем та приймати кращі рішення з урахуванням часових та економічних лімітів і обмежень.
2. Збільшення продуктивності праці управлінських рішень, тобто їх здатності створювати за коротший період якісніші рішення.
3. Доповнення арсеналу інструментальних засобів управлінських рішень новими, продуктивнішими можливостями стосовно добування, формулювання та створення нових знань за допомогою аналізу й розпізнавання проблем.
4. Полегшення виконання одного

або більше етапів прийняття рішень (збору інформації, проектування, відбору альтернатив). 5. Упорядкування і полегшення аналізу можливих шляхів розв'язування проблем. 6. Допомога управлінцям у розв'язанні неструктурованих або напівструктурованих проблем. 7. Підвищення компетентності управлінських рішень щодо управління знаннями через доповнення людської здатності до такого управління можливостями заснованих на комп'ютерах систем підтримки прийняття рішень.

Разом з тим системи підтримки прийняття рішень не можуть розв'язати за менеджера окремі аспекти проблем, тим більше його замінити: СППР неспроможна повторити деяку притаманну саме конкретній людині майстерність управління знаннями; вона може бути дуже специфічною, орієнтованою лише на певний тип проблем; комп'ютерна система обмежується знаннями, якими лише володіє; СППР надмірно залежить від різних небезпечних ситуацій, наприклад, від несанкціонованого доступу до системи тощо. Використання сучасних систем підтримки прийняття рішень, особливо нового покоління, тобто інформаційних систем, що мають модулі для підтримки штучного інтелекту, наприклад системи Matlab та Statistika, дозволяють опрацьовувати великі масиви інформації, «самонавчатись», постійно доповнювати та оновлювати базу даних, та відповідно змінювати базу знань, тобто СППР задовольняє ширші потреби і дає змогу виконувати більше функцій, ніж системи оброблення транзакцій. Інформаційні технології створюють нові можливості для СППР, які створюють нові, специфічні системи підтримки прийняття рішень, які дозволяють враховувати не тільки кількісні параметри у фінансових потоках підприємств, а і якісні чинників, без врахування яких неможливо досягнути планованих фінансових показників. СППР може бути стратегічною інформаційною системою і специфічною системою підтримки прийняття рішень щодо створення конкурентних переваг. Орієнтовані на знання СППР можуть допомогти проаналізувати різні негаразди в середині виробничих процесів і вдосконалити управління запасами, а також аналізувати повідомлювані касовим апаратом дані і допомагати менеджерам

знаходити додаткові можливості для збільшення збуту й оборотності товарних запасів.

Комп'ютерна інформаційна система СППР використовується для підтримки різних видів діяльності в процесі прийняття рішень: вибору загальної стратегії дій, визначення спеціальних завдань, делегування відповідальності, оцінювання результатів, ініціювання змін. Питання підтримки рішень на всіх стадіях цього процесу (формування стратегій, розроблення й прийняття рішень, організація виконання і контроль) стають все актуальнішими.

СППР може бути стратегічною інформаційною системою і специфічною системою підтримки прийняття рішень щодо створення конкурентних переваг для підприємства. Орієнтовані на створенні та використанні бази знань сучасні інформаційні продукти, їх застосування у СППР можуть допомогти проаналізувати різні негаразди в середині виробничих процесів, а також удосконалити управління інвестиціями на рівні підприємства, прийняття адекватних рішень при реалізації інвестиційних проектів підприємствами зв'язку та інших галузей.

Список використаних джерел

1. Ситник В.Ф. Системи підтримки прийняття рішень / В.Ф. Ситник. – К.: КНЕУ, 2004. – 614 с.
2. Интеллектуальные системы поддержки принятия решений в нештатных ситуациях с использованием информации о состоянии природной среды / В.А. Геловани, А.А. Башлыков, В.Б. Бритков, Е.Д. Вязилов. – М.: Эдиториал УРСС, 2001. – 304 с.
3. Марусей Т.В. Впровадження сучасних інформаційних систем управління персоналом. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://188.190.33.56:7980/jspui/bitstream/123456789/745/1/2016.pdf#page=212>
4. Фролова Г. А. Проектирование системы поддержки принятия решений в технологической подготовке производства на базе квантового подхода с

применением методов системного моделирования / Г.А. Фролова, И.Б. Сироджа, И.Е. Россоха // Радиоэлектронні і комп'ютерні системи. – 2009. - №1(35). – С. 113–122.